

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W RADZIEJOWIE

ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów

REGON 910333036 NIP 889-12-69-126

tel. 54/285-62-00; fax 54/285-37-01

e-mail: sekretariat@szpitalradziejow.pl

<https://www.szpitalradziejow.pl>

DIETA Z OGRANICZENIEM ŁATWO PRZYSWAJALNYCH WĘGLOWODANÓW – ZALECENIA

1. Spożywaj posiłki regularnie, co 3-4 godziny, a ostatni najpóźniej 2-3 godziny przed snem.
2. Unikaj podjadania między posiłkami. Odnosi się to także do wypijania płynów wnoszących energię, np. kawy z mlekiem i/lub cukrem, słodzonych herbat i napojów. Każda przekąska czy napój zawierający cukier będą powodowały wzrost stężenia glukozy we krwi i co za tym idzie wzrost stężenia insuliny.
3. Staraj się, aby około połowę talerza podczas śniadania, obiadu i kolacji zajmowały warzywa i owoce, które są źródłem błonnika pokarmowego, witamin oraz składników o działaniu antyoksydacyjnym. Łącznie ich dzienna podaż powinna wynosić min. 400 g ($\frac{3}{4}$ warzyw i $\frac{1}{4}$ owoców).
4. Owoce wybieraj nieprzejrzałe, z niskim indeksem glikemicznym i w miarę możliwości spożywaj je na surowo. Szczególnie polecane są owoce jagodowe tj. jagody, maliny, truskawki. Nie ma konieczności eliminacji z diety owoców tj. banan, mango, melon. Owoce staraj się łączyć z produktami dostarczającymi białko i/lub tłuszcz, które opóźniają opróżnianie żołądka, co wydłuża czas trawienia i zapobiega szybkiemu wzrostowi stężenia glukozy i insuliny we krwi po posiłku.
5. Produkty będące źródłem węglowodanów (pieczywo, kasze, ryże, makarony, płatki zbożowe, ziemniaki) powinny być elementem większości posiłków i zajmować około $\frac{1}{4}$ talerza. Zaleca się wybieranie pełnoziarnistych produktów zbożowych. Razowe produkty zbożowe ulegają trawieniu powoli, co zapobiega szybkiemu wzrostowi stężenia glukozy i insuliny we krwi.
6. Produkty będące źródłem białka (mięso, ryby, jajka, mleko i jego przetwory oraz nasiona roślin strączkowych) powinny zajmować około $\frac{1}{4}$ objętości talerza, najlepiej w każdym posiłku. Wybieraj chude mięsa i niskotłuszczowe produkty mleczne. Raz lub dwa razy w tygodniu mięso zastąp rybami i co najmniej raz w tygodniu nasionami roślin strączkowych. Mięso czerwone spożywaj okazjonalnie, nie więcej niż

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W RADZIEJOWIE

ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów

REGON 910333036 NIP 889-12-69-126

tel. 54/285-62-00; fax 54/285-37-01

e-mail: sekretariat@szpitalradziejow.pl

<https://www.szpitalradziejow.pl>

250-500 g tygodniowo, a przetwory mięsne (wędliny, kiełbasy, pasztety, wyroby drożdżowe itp.) ogranicz do ilości tak małych, jak to możliwe.

7. Codziennie spożywaj dwie porcje naturalnych produktów mlecznych, najlepiej fermentowanych, które są źródłem białka i wapnia (1 porcja to np. 1 kubek jogurtu). Wybieraj produkty niskotłuszczowe zawierające maksymalnie do 3% tłuszczu.
8. Produkty będące źródłem tłuszczu również są elementem pełnowartościowego posiłku, jednak powinny być dodawane w niewielkiej ilości. Zalecane są przede wszystkim oleje roślinne (oliwa, olej rzepakowy), orzechy, nasiona, pestki, awokado, czyli produkty bogate w nienasycone kwasy tłuszczowe o działaniu przeciwzapalnym. Produkty będące źródłem nasyconych kwasów tłuszczowych, np. tłuste mięso, pełnotłusty nabiał, masło powinny być ograniczone.
9. Wybieraj kolorowe warzywa i owoce, pełnoziarniste produkty zbożowe, orzechy i oliwę, które są bogate w polifenole. Są to składniki o działaniu przeciwutleniającym, które mają pozytywny wpływ na insulinowrażliwość tkanek.
10. Ogranicz spożycie słodczy i produktów zawierających cukier w składzie.
11. Wypijaj co najmniej 1,5 – 2 litry płynów dziennie. Napoje słodzone zastąp płynami bez dodatku cukru, przede wszystkim wodą, a także lekkimi naparami z herbat i ziół. Warto dbać o regularne nawadnianie organizmu pijąc małymi porcjami przez cały dzień.
12. Sposób przygotowania i kompozycji posiłków wpływa na tempo ich trawienia, a tym samym szybkość wzrostu stężenia glukozy i insuliny we krwi po ich zjedzeniu. Z tego powodu unikaj rozdrabniania i rozgotowywania potraw. Z kolei korzystnie na tempo wzrostu glikemii poposiłkowej wpływać będą:
  - obecność produktów fermentowanych i/lub kiszonych w posiłku,
  - chłodzenie ugotowanych produktów będących źródłem węglowodanów złożonych (kaszy, ryżu lub ziemniaków), co skutkuje powstaniem skrobi odpornej,
  - jedzenie posiłków powoli i w spokoju.
13. Możesz spróbować zacząć posiłek od zjedzenia warzyw, następnie spożywając produkty będące źródłem białka i tłuszczu, a dopiero na koniec sięgnąć po produkty

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W RADZIEJOWIE

ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów

REGON 910333036 NIP 889-12-69-126

tel. 54/285-62-00; fax 54/285-37-01

e-mail: sekretariat@szpitalradziejow.pl

<https://www.szpitalradziejow.pl>

węglowodanowe. Taka kolejność będzie sprzyjała uzyskaniu niższej glikemii poposiłkowej niż w przypadku spożywania węglowodanów na początku posiłku.

14. Jeśli używasz soli, nie przekraczaj rekomendowanej dziennej ilości 5 g (ok. 1 płaskiej łyżeczki). W tę ilość wliczamy również sól zawartą w produktach spożywczych, np. pieczywie, serach, wędlinach czy słonych przekąskach.

INDEKS GLIKEMICZNY

≤ 50 PRODUKTY O NISKIM IG

0	Jaja Kawa i herbata (napar bez dodatków) Owoce morza (małże, krewetki, itp.) Ryby Śmietana Tłuszcze zwierzęce i roślinne Wina wytrawne Wędliny naturalne Mięso (wołowina, drób, itp.)	Korniszony (bez dodatku cukru) Migdały Ogórek Oliwki Orzechy (włoskie, laskowe, nerkowca, itp.) Papryczka chilli Papryka Por Rabarbar Rzodkiew Sałata Seler naciowy Soja Szparagi Szpinak Tofu Zarodki pszenne	25 Borówki Czerwona porzeczka Fasola mung Hummus Jeżyny Maliny Masło migdałowe Masło z orzechów laskowych Pestki dyni Truskawki Wiśnie Zielona soczewica	Pomelo Pomidory Rzepa, rukiew (surowe) Soczewica żółta Twaróg chudy	40 Bób surowy Chleb z maki pełnego przemiału (zaczyn lub drożdże) Fasola z puszek Figi suszone Kasza gryczana Makaron razowy (gotowany al dente) Masło orzechowe (bez dodatku cukru) Mleko kokosowe Morele suszone Śliwki suszone Otręby owsiane Otręby pszenne Płatki owsiane (bez gotowania) Pumpernikiel (bez dodatku cukru) Sok marchwiowy Spaghetti al dente (5 min gotowania)	Płatki śniadaniowe pełnoziarniste Ryż basmati brązowy Sok grejpfrutowy (bez cukru) Sok pomarańczowy (bez cukru) Tosty z chleba z maki z pełnego przemiału Winogrona Zielony groszek (konserwowy, bez dodatku cukru) Żurawina
5	Przyprawy Skorupiaki (kalmar, homar, itp.)					
10	Awokado					
15	Agawa (syrop) Agrest żółty Brukselka Cebula Cykorja Czarna porzeczka Fasolka szparagowa Grzyby Imbir Kalańfor Kapusta (świeża i kiszona) Koper	20 Acerola Bakłażan Czekolada gorzka (kakao>80%) Czeresnie Fruktoza Jogurt sojowy, Śmietana sojowa Kakao (raw) Karczochy Pędy bambusa Sok cytrynowy (bez dodatku cukru)	30 Buraki czerwone (surowe) Ciecierzycy gotowana Czerwona soczewica Czosnek Dżem słodzony sokiem owocowym Grejfrut Gruszka Makaron sojowy, Makaron z fasoli mung Mandarynki Marchew surowa Mleko migdałowe Mleko owsiane, Mleko sojowe Mleko odtłuszczone w proszku Morele świeże		45 Ananas świeży Banan dojrzały Chleb z maki z pełnego przemiału Chleb żytni z maki z pełnego przemiału Jęczmień (ziarno) Kasza bulg Kokos	50 Bataty Chleb orkiszowy Ciasto z maki z pełnego przemiału (bez cukru) Kiwi Makaron z pszenicy durum Mango Musli (bez dodatku cukru) Owoc kaki (persymona) Paluszki Surimi Ryż basmati Ryż brązowy Sok jabłkowy (bez cukru)

INDEKS GLIKEMICZNY

55-69 PRODUKTY O ŚREDNIM IG

55 Brzoskwinie z puszek Czerwony ryż Ketchup Maniok Młode ziemniaki Morele Musztarda (zawierająca cukier)	Otręby owsiane Ryż brązowy Sok winogronowy Sok z mango (bez cukru) Spaghetti (ugotowane na miękko) Sushi	60 Ananas Chrupki kukurydziane Coca Cola Dojrzały banan Kasza manna Lazania (makaron z pszenicy durum) Lody	Majonez (zawierający cukier) Melon Miód, Mleko pełne Owsianka Papaja Pełnoziarnisty chleb żytni Ryż Basmati, długoziarnisty, jaśminowy	65 Ananas z puszek Baton Mars, Snikers itp. Buraki gotowane Chleb pełnoziarnisty Dżem z cukrem Kukurydza Kuskus	Mąka kasztanowa Musli (z cukrem lub miodem) Obrane ziemniaki gotowane na parze Pigwa konserwowa (z cukrem) Rodzynki Syrop klonowy Ziemniaki w mundurkach

INDEKS GLIKEMICZNY

≥ 70 PRODUKTY O WYSOKIM IG

70 Amarantus ekspandowany (dmuchany, preparowany) Bajgiel Białe ryż Biszkopt Bulki, Rogale, Chleb ryżowy Chipsy Cukier (w tym brązowy), Melasa Daktyle suszone Fanta	Kasza jaglana (proso) Kasza jęczmienna Kleik Maca z białej maki Makaron z białej maki Mąka kukurydziana Pączki Sucharki Ziemniaki gotowane	75 Arbuz Dynia Gofry Kabaczek Płatki czekoladowe Żelki	85 Biała mąka Korzeń selera (gotowany) Mleko ryżowe Naleśniki Pasternak Płatki kukurydziane, prażona kukurydza Popcorn Ryż paraboliczny Ryż preparowany Rzepa, Brukiew (po ugotowaniu)	Tapioka 90 Chleb z białej maki Mąka ziemniaczana 95 Chleb - pieczywo francuskie Mąka ryżowa Ziemniaki pieczone	100 Glukoza Ryż biały ugotowany na miękko Skrobia modyfikowana 110 Piwo (maltoza)